

Гук Г.В.,

студентка 5 курсу, 2 групи Інституту прокуратури та кримінальної юстиції Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

КОРУПЦІЯ В СФЕРІ БУДВНИЦТВА ДОРІГ

Ключові слова: запобігання злочинності, корупція, дороги.

Анотація: В тезах проаналізовано методи боротьби з корупцією при будівництві доріг.

Аннотация: В тезисах проанализировано методы борьбы с коррупцией при строительстве дорог.

Ключевые слова: предотвращения преступности, коррупция, дороги.

Key words: prevention of crime, corruption, roads.

Abstract: The article analyzes the methods of fighting corruption in road construction.

Питання проблеми наявності в Україні корупції є предметом наукових дискусій. Не є виключенням і сфера будівництва доріг.

Корупція є складним соціальним явищем, яке потребує об'єктивного дослідження. Джерелами корупційної злочинності виступають тіньова економіка, транснаціональна організована злочинність, недоліки в організації державної влади [1, с. 286].

Тільки вивчаючи це явище на всіх рівнях можна розробити системну програму протидії корупції, адже слід враховувати, що боротьба з нею має носити послідовний та системний характер і є однією з функцій держави та громадянського суспільства.

Актуальність проведення аналізу корупційної злочинності в цій сфері будівництва доріг визначена, насамперед, високим ступенем суспільної небезпеки корупції та оновленням законодавства в даній сфері, яке, в свою чергу, обумовлене посиленням нормативних гарантій законності правоохоронної діяльності у сфері протидії цій злочинності.

Питання доріг має важливе значення не тільки для місцевого самоврядування, але й для соціально-економічного розвитку країни в цілому. Потреба у якісних дорогах має ключове значення для громадян. Дороги належної якості є такими ж необхідними у державі, як якісна освіта чи охорона здоров'я.

В сучасних умовах викликає занепокоєння поширеність корупційних злочинів під час будівництва та ремонту доріг. Розмір коштів, які виділяються на утримання та розвиток автомобільних доріг, а також дорожньої інфраструктури є доволі значними, проте дороги залишаються в незадовільному стані.

Основною причиною корупції в даній галузі слід вважати низький рівень конкуренції при закупівлях у дорожній галузі, що дозволяє замовникам вступати в переговори з ними та отримувати неправомірну вигоду.

Замовник робіт не звертає увагу на недоліки виконання дорожніх робіт через економію коштів на відповідні інжинірингові послуги і під час планування власного фінансування, не закладає кошти на кваліфікований технічний нагляд.

У висновках перевірки незалежного аудиту якості дорожніх робіт, що проводився інспекторами австрійської компанії іС consulenten: монополія Укравтодору з функціями замовника, виконавця та перевіряючого призводить до того, що при порушенні технологій, неналежно оформлена документація дозволяє підряднику не нести відповідальність [2, с. 91]. Так, наприклад звіти про виконання ремонтних робіт Укравтодору не мають єдиного стандарту, що є прямим порушенням вітчизняного законодавства.

В Україні діють ухвалені норми – державний стандарт ДСТУ 3587 «Автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди в оновленій редакції. У ньому чітко прописані як строки, так і умови проведення ремонту. Те, чого немає в стандарті, – детально описано у численних відомчих будівельних нормах (правилах проведення ремонтних робіт).

В місцевих дорожніх тендерах часто беруть участь невідомі компанії, які, відповідно, лагодять дороги неякісно, або взагалі не мають необхідних ресурсів для проведення робіт. Важливим фактором, що негативно позначився на кількості підрядників є нестабільне фінансування будівництва доріг за останнє десятиліття.

Тому для поліпшення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг важливо удосконалити та розвинути систему незалежного та об'єктивного контролю і технічного аудиту їхньої якості [3, с. 133].

З цією метою у 2018 році запроваджено важливі зміни у сфері будівництва доріг. Відбулась децентралізація повноважень – більша частина доріг перейшла у зону відповідальності органів

місцевої влади. На сьогодні пропонується обмежити корупцію за рахунок електронних торгів та громадського контролю. Також, задля поліпшення стану доріг в Україні був створений Державний дорожній фонд. Він покликаний гарантувати розширення фінансування автошляхової галузі в цілому та покращити фінансування ремонту місцевих доріг. Вільний ринок та конкуренція є найкращим запобіжником проти корупції, і дорожня галузь не повинна бути винятком

Для цього потрібен спільний контроль за спорудженням автошляхів – як з боку центральної влади, так і з боку місцевої.

Отже, для України проблеми попередження і протидії корупції в органах державної влади продовжують залишатися одним з найактуальніших. Об'єктивні фактори її розвитку свідчать, що корупція створює суттєву небезпеку для життєдіяльності суспільства, і на сьогодні масштаби її поширення становлять реальну загрозу національній безпеці.

Тому завдання боротьби з корупцією розглядаються нині як загальнодержавні та пріоритетні. На цей час боротьба з корупцією стала предметом постійної уваги керівництва держави, громадських організацій.

Нажаль, сьогодні процес проходження всіх етапів будівництва та утримання автомобільних доріг не може бути ефективним та прозорим, оскільки необхідні заходи технічного нагляду і якісного утримання доріг фінансуються залишковим методом, що породжує корупційні ризики.

Для боротьби з корупцією необхідно здійснити конкурсне призначення для керівників у дорожній галузі, незалежний інженерний контроль якості, а також законодавчі та нормативні зміни, що вдосконалять процедури закупівель. Також потрібні методичні рекомендації та навчання для фахівців у регіонах. Все це сприятиме стабілізації ситуації в сфері будівництва доріг.

Список використаних джерел:

1. Головін Б. М. Поняття корупційної злочинності в митній сфері / Б. М. Головін // Традиції та новачі юридичної науки: минуле, сучасність, майбутнє : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19 трав. 2017 р.). До 20-річчя Нац. ун-ту «Одес. юрид. акад.» та 170-річчя Одес. шк. права : у 2 т. – Одеса, 2017. – Т. 2. – С. 285–287.

2. Гуренко М. А. Проблемні аспекти впровадження концесій в сфері будівництва та експлуатації автомобільних доріг в Україні / М. А. Гуренко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. - 2014. - Вип. 1. - С. 90-94.

3. Іжевський Р. П. Роль «Ініціативи CoST Україна» у запобіганні злочинам, пов'язаним при будівництві автомобільних доріг / Р. П. Іжевський // Злочинність у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр. кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Харків, 12 груд. 2017 р.). – Харків, 2017. – С. 133–135.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Матеріали XVIII студентської наукової конференції
з кримінології

(м. Харків, 28 листопада 2018 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2018

УДК 343.9:328.185(477)

А43

Редакційна колегія:

д-р юрид. наук, проф. Б. М. Головкін (*голова*);
канд. юрид. наук, доц. К. А. Автухов (*відповідальний секретар*);
д-р юрид. наук, проф. О. Ю. Шостко;
канд. юрид. наук, доц. М. Ю. Валуйська;
канд. юрид. наук, доц. С. Ю. Лукашевич;
канд. юрид. наук, доц. М. В. Романов;
канд. юрид. наук, доц. В. В. Пивоваров;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Таволжанський;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова;
канд. юрид. наук О. В. Гальцова;
канд. юрид. наук М. О. Маршуба;
канд. юрид. наук О. В. Новіков;
канд. юрид. наук К. Д. Кулик;
канд. юрид. наук М. Ю. Кутепов;
канд. юрид. наук Н. В. Сметаніна;
зав. лабораторією Ю. Г. Бойко

А43 **Актуальні проблеми протидії злочинності : матеріали XVIII студ.**
наук. конф. з кримінології (м. Харків, 28 листоп. 2018 р.) / за заг. ред.
А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. – Харків : Право, 2018. – 196 с.

ISBN 978-966-937-540-7

ISBN 978-966-937-540-7

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2018
© Оформлення. Видавництво «Право», 2018